Témy záverečných prác, ktoré vypisujú vyučujúci UPONS PF TU a dohodnuté témy záverečných prác so študentmi, ktoré sa budú obhajovať v akademickom roku 2026/2027

ThLic. Mgr. Michaela Moravčíková, Th.D.

- *Bakalárske práce*

1. **Cirkevné autority a správa Cirkvi v Kódexe kánonického práva (CIC 1983) a v Kódexe kánonov východných cirkví (CCEO)**

   Ecclesiastical authorities and administration of the Church in the Code of Canon Law (CIC 1983) and in the Code of Canons of the Eastern Churches (CCEO)

Študent: Ivan Gallík

Abstrakt: Témou predloženej bakalárskej práce je na základe komparatívnej analýzy vysvetliť štruktúry a fungovanie cirkevných autorít a správy Cirkvi v Kódexe kánonického práva (CIC 1983) a kódexe kánonov východných cirkví (CCEO 1990). Cieľom práce je identifikovať a analyzovať rozdiely, a podobnosti v štruktúrach, kompetenciách jednotlivých cirkevných autorít v latinskej a východných katolíckych cirkvách. V teoretickej časti je pozornosť venovaná historickému vývoju kodifikácie ako aj historickým okolnostiam, ktoré ovplyvnili kodifikáciu. Práca sa sústreďuje najmä na postavenie pápeža, biskupov, synod, patriarchov a metropolitov, ako aj na vnútornú organizáciu správy partikulárnych cirkví, metodologicky sa opiera o právnu komparáciu a analýzu textu. Výsledkom práce je zhodnotenie miery jednoty a rozmanitosti v systéme cirkevnej správy v rámci Katolíckej cirkvi.

Kľúčové slová: Kánonické právo, Kódex kánonického práva, Kódex kánonov východných cirkví, CIC, CCEO, komparatívna analýza, cirkevné právo

Abstract: The topic of the presented thesis is to explain, based on a comparative analysis, the structures and functioning of church authorities and the administration of the Church in the Code of Canon Law (CIC 1983) and the Code of Canons of the Eastern Churches (CCEO 1990). The aim of the thesis is to identify and analyze the differences and similarities in the structures and competencies of individual church authorities in the Latin and Eastern Catholic Churches. In the theoretical part, attention is paid to the historical development of codification as well as historical circumstances. The thesis is methodologically based on legal comparison and text analysis. The thesis focuses mainly on the position of the Pope, bishops, synods, patriarchs and metropolitans, as well as on the internal organization of the administration of

particular churches. The result of the thesis is an assessment of the degree of unity and diversity in the system of church administration within the Catholic Church.

Keywords: Canon law, Code of Canon Law, Code of Canons of the Eastern Churches, CIC, CCEO, comparative analysis, church law

2. **Právo na vzdelanie žien podľa Koránu a jeho upieranie v Afganistane**
   The Right to Education of Women According to the Qur'an and Its Denial in Afghanistan

Študentka: Zuzana Félixová

Abstrakt: Bakalárska práca sa venuje téme práva žien na vzdelanie podľa Koránu a ako je toto právo odopierané ženám v Afganistane a jej cieľom je ukázať, že skutočné učenie islamu nie je proti vzdelaniu žien. Naopak, Korán vzdelanie podporuje a považuje ho za dôležité pre mužov aj ženy. Práca sa snaží vysvetliť, čo Korán o vzdelaní hovorí, ako sa tieto myšlienky v minulosti uplatňovali a prečo sa dnes v niektorých krajinách, najmä v Afganistane, tieto zásady porušujú. Zameriava sa najmä na obdobie po roku 2021, keď sa k moci vrátil Taliban a ženám znemožnil chodiť do škôl a na univerzity. Cieľ práce je poukázať na to, že takéto zákazy nemajú oporu v náboženstve, ale v nepochopení viery a v patriarchálnych tradíciách, ktoré ženám berú ich základné práva a slobodu.

Kľúčové slová: právo, vzdelanie, ženy, Korán, islam, Afganistan, Taliban, ľudské práva

Abstract: This bachelor's thesis focuses on the right of women to education according to the Qur'an and on how this right is being denied to women in Afghanistan. Its aim is to show that the true teachings of Islam are not opposed to women's education. On the contrary, the Qur'an encourages learning and considers it important for both men and women. The thesis seeks to explain what the Qur'an says about education, how these ideas were applied in the past, and why these principles are being violated today in some countries, especially in Afghanistan. It focuses mainly on the period after 2021, when the Taliban returned to power and prevented women from attending schools and universities. The aim of the thesis is to point out that such bans have no basis in religion, but stem from a misunderstanding of faith and from patriarchal traditions that deprive women of their basic rights and freedom.

Keywords: right, education, women, Qur'an, Islam, Afghanistan, Taliban, human rights

3. **Medzinárodná ochrana náboženskej slobody: Analýza právnych mechanizmov a ich aplikácia v Slovenskej republike**

   International Protection of Religious Freedom: Analysis of Legal Mechanisms and Their Application in the Slovak Republic

Abstrakt: Práca sa podrobne venuje medzinárodným právnym nariadeniam zameraným na ochranu náboženskej slobody a ich implementácii do právneho systému Slovenskej republiky. Analyzuje

konkrétne mechanizmy, ako sú medzinárodné zmluvy a ich vnútroštátna aplikácia, pričom kladie dôraz na ich význam v ochrane základných ľudských práv v kontexte náboženskej slobody. Práca zároveň skúma praktické problémy a výzvy, ktoré vznikajú pri realizácii týchto právnych mechanizmov v slovenských súdnych a správnych inštitúciách. Zamýšľa sa nad súčasným stavom a navrhuje možné zlepšenia legislatívnej úpravy s cieľom lepšie zabezpečiť slobodu vierovyznania v spoločnosti, ktorá je čoraz viac pluralitná a multikultúrna.

Kľúčové slová: náboženská sloboda, medzinárodné právo, ochrana práv, Slovenská republika, ľudské práva

Abstract: This thesis thoroughly examines international legal regulations focused on the protection of religious freedom and their implementation within the Slovak legal framework. It analyzes specific mechanisms such as international treaties and their domestic application, emphasizing their significance in safeguarding fundamental human rights in the realm of religious freedom. The thesis further explores practical challenges faced by judicial and administrative bodies in Slovakia when enforcing these legal protections. It reflects on the current situation and proposes legislative improvements to better ensure freedom of religion in an increasingly pluralistic and multicultural society.

Keywords: religious freedom, international law, rights protection, Slovak Republic, human rights

4. Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva v Slovenskej republike: Ústavnoprávny rozbor a aktuálne výzvy v právnej praxi

Freedom of thought, conscience, and religion in the Slovak Republic: Constitutional analysis and current challenges in legal practice

Abstrakt: Bakalárska práca sa venuje komplexnému ústavnoprávnemu rozboru slobôd myslenia, svedomia a náboženstva garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a súvisiacimi medzinárodnými dohodami. Práca detailne skúma právny rámec, ktorý tieto základné slobody chráni, a analyzuje ich implementáciu v praxi slovenských orgánov, súdov a iných inštitúcií. Dôraz je kladený na identifikáciu aktuálnych problémov a výziev, ktoré sa vyskytujú v dôsledku meniacej sa spoločenskej a politickej klímy, vrátane otázok diskriminácie, extrémizmu a rešpektovania náboženských práv menšín. Cieľom práce je tiež navrhnúť odporúčania na zlepšenie právnej úpravy a posilnenie ochrany týchto slobôd v Slovenskej republike.

Kľúčové slová: sloboda myslenia, sloboda svedomia, náboženská sloboda, ústavné právo, Slovenská republika

Abstract: This bachelor's thesis provides a comprehensive constitutional analysis of the freedoms of thought, conscience, and religion guaranteed by the Constitution of the Slovak Republic and related international agreements. It closely examines the legal framework protecting these fundamental rights and analyzes their practical application by Slovak authorities, courts, and other institutions. The thesis emphasizes identifying current challenges arising from changing social and political

contexts, including issues of discrimination, extremism, and respect for religious minority rights. The objective is to propose recommendations for improving the legal framework and strengthening the protection of these freedoms within Slovakia.

Keywords: freedom of thought, freedom of conscience, religious freedom, constitutional law, Slovak Republic

- *Diplomové práce*

1. **Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní: Právny rámec a praktické aplikácie**

   Agreement between the Slovak Republic and the Holy See on Catholic Education and Training: Legal Framework and Practical Applications

Abstrakt: Diplomová práca sa zameriava na podrobnú analýzu Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní. Skúma právny rámec tejto zmluvy, jej historický vývoj a vplyv na legislatívu Slovenskej republiky. Práca analyzuje, ako sa zmluva aplikuje v praxi a aké sú jej dopady na systém vzdelávania a náboženskú výchovu v krajine. Okrem toho sa venuje aj vzťahom medzi štátom a cirkvou v oblasti výchovy a vzdelávania a hodnotí, či sú súčasné právne mechanizmy dostatočne efektívne. Metodológia zahŕňa analýzu právnych dokumentov, odborných štúdií a rozhovorov s odborníkmi a predstaviteľmi cirkvi. Na záver práca navrhuje odporúčania pre zlepšenie právnej úpravy v oblasti konfesnej výchovy a vzdelávania.

Kľúčové slová: zmluva, Slovenská republika, Svätá stolica, katolícka výchova, vzdelávanie, konfesné právo

Abstract: This master's thesis focuses on a detailed analysis of the Treaty between the Slovak Republic and the Holy See on Catholic education. It examines the legal framework of the treaty, its historical development, and its impact on Slovak legislation. The thesis analyzes how the treaty is applied in practice and its effects on the education system and religious instruction in the country. Additionally, it explores the relationship between the state and the church in the field of education and assesses the effectiveness of current legal mechanisms. The methodology includes analysis of legal documents, expert studies, and interviews with experts and church representatives. The thesis concludes with recommendations for improving the legal regulation in the area of confessional education.

Keywords: treaty, Slovak Republic, Holy See, Catholic education, education, confessional law

2. **Ochrana náboženskej slobody v Slovenskej republike: Právny rámec a výzvy v praxi Protection of religious freedom in the Slovak Republic: Legal framework and challenges in practice**

Abstrakt: Diplomová práca sa venuje podrobnej analýze ochrany náboženskej slobody ako základného ľudského práva garantovaného Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohodami. Práca skúma právny rámec upravujúci slobodu náboženského vyznania a jej realizáciu v praxi, vrátane aktuálnych právnych problémov a výziev, ktoré sa týkajú diskriminácie, rovnosti a vzťahu štátu k náboženským subjektom. Zameriava sa na posúdenie účinnosti zákonov, súdnych rozhodnutí a správnych opatrení v oblasti náboženskej slobody a navrhuje konkrétne právne a praktické riešenia pre posilnenie tejto slobody v kontexte súčasných spoločenských podmienok.

Kľúčové slová: náboženská sloboda, ústavné právo, ľudské práva, diskriminácia, Slovenská republika

Abstract: This master's thesis provides a detailed analysis of the protection of religious freedom as a fundamental human right guaranteed by the Constitution of the Slovak Republic and international treaties. It examines the legal framework regulating freedom of religious belief and its practical implementation, including current legal issues and challenges related to discrimination, equality, and the state's relationship with religious entities. The thesis assesses the effectiveness of laws, court decisions, and administrative measures concerning religious freedom and proposes specific legal and practical solutions to strengthen this freedom in the context of current societal conditions.

Keywords: religious freedom, constitutional law, human rights, discrimination, Slovak Republic

3. Základné princípy a pramene islamského práva: Historický vývoj a ich význam v súčasnom právnom systéme

Basic principles and sources of Islamic law: Historical development and their significance in the current legal system

Abstrakt: Diplomová práca sa venuje komplexnému predstavu základných princípov a prameňov islamského práva (šaría) s dôrazom na jeho historický vývoj a štruktúru. Práca analyzuje úlohu Koránu, Sunnu, konsenzu (ijma) a analógie (kijas) ako základných zdrojov práva. Okrem toho skúma fungovanie islamského práva v dnešných právnych systémoch, vrátane jeho adaptácie v rôznych kultúrnych a právnych kontextoch. Cieľom je poskytnúť právnej verejnosti prehľad o význame a mieste šaríe v globálnom právnom prostredí.

Kľúčové slová: islamské právo, šaría, Korán, Sunna, pramene práva, historický vývoj

Abstract: This master's thesis provides a comprehensive overview of the fundamental principles and sources of Islamic law (Sharia), emphasizing its historical development and structure. It analyzes the role of the Quran, Sunnah, consensus (ijma), and analogy (qiyas) as primary sources of law. Furthermore, it examines the functioning of Islamic law in contemporary legal systems, including its adaptation in different cultural and legal contexts. The objective is to provide the legal community with an understanding of the significance and place of Sharia in the global legal environment.

Keywords: Islamic law, Sharia, Quran, Sunnah, sources of law, historical deve

****

Dr.h.c. prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD.

- *Bakalárska práca*

1. **Bilaterálne medzinárodné zmluvy Svätej stolice ako znak jej medzinárodnoprávnej subjektivity**
   Bilateral international treaties of the Holy See as a sign of its international legal subjectivity

Anotácia:
Práca obsahuje najmä charakteristiku medzinárodnej zmluvy, právne postavenie Svätej stolice ako osobitného subjektu medzinárodného verejného práva, opis fenoménu medzinárodnoprávnej subjektivity, ako aj informáciu o bilaterálnej zmluvnej základni Svätej stolice a bilaterálnych zmluvách uzavretých medzi Svätou stolicou a Slovenskou republikou

Kľúčové slová:
Medzinárodná zmluva, Svätá stolica, subjekty medzinárodného verejného práva

Annotation:
The work mainly contains the characteristics of the international treaty, the legal status of the Holy See as a special subject of international public law, a description of the phenomenon of international legal subjectivity, as well as information about the bilateral contractual basis of the Holy See and bilateral treaties concluded between the Holy See and the Slovak Republic.

Keywords:
International treaty, the Holy See, subjects of international public law

- *Diplomová práca*

1. **Právna ochrana svedomia v bilaterálnych zmluvách s registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami na Slovensku**
   Legal contientious protection in bilateral agreements with registered churches and religious societies in Slovakia

Anotácia:
Práca obsahuje charakteristiku ochrany slobody svedomia ako základného ľudského práva, najmä definovanie svedomia v právnom zmysle, úpravy ochrany svedomia v ústavnom práve, medzinárodnom verejnom práve, práve EÚ a základnej judikatúre ESĽP a SD EÚ. Toto východisko slúži pre analýzu a kritiku ochrany svedomia ako základného ľudského práva v bilaterálnych zmluvách s cirkvami a náboženskými spoločnosťami na Slovensku (najmä čl. 7 oboch zmlúv)

Kľúčové slová:
Svedomie ako základné ľudské právo, registrované cirkvi a náboženské spoločnosti, bilaterálne zmluvy s cirkvami a náboženskými spoločnosťami

Annotation:
The work contains a characteristic of the protection of freedom of conscience as a fundamental human right, in particular the definition of conscience in the legal sense, regulations on the protection of conscience in constitutional law, international public law, EU law and the basic case law of the ECHR and the CJEU. This basis serves for the analysis and criticism of the protection of conscience as a fundamental human right in bilateral agreements with churches and religious communities in Slovakia (especially Art. 7 of both agreements)

Keywords:
Conscience as a fundamental human right, registered churches and religious societies, bilateral agreements with churches and religious communities

****

JUDr. Štefan Zeman, PhD.

- *Bakalárske práce*

1. **Poruchy príjmu potravy ako príčina nulity manželstva v kánonickom práve**
   Eating Disorders as a Cause of Marital Nullity in Canon Law

Študent: Filip Prívozník

Abstrakt: Bakalárska práca sa zaoberá problematikou porúch príjmu potravy ako možnej príčiny neplatnosti manželstva v kánonickom práve. Cieľom práce je analyzovať, do akej miery môžu poruchy, ako napr. mentálna anorexia a mentálna bulímia, ovplyvniť spôsobilosť udeliť platný manželský súhlas podľa kánonu 1095 Kódexu kánonického práva (CIC) a kánonu 818 Kódexu kánonov východných cirkví (CCEO). Práca sa zameriava na podstatné vlastnosti manželstva, psychické dôvody neplatnosti a ich právne zakotvenie. Praktická časť práce obsahuje riadený rozhovor so sudcom Arcidiecézneho tribunálu, ktorý poskytuje hlbší pohľad na skúmanú problematiku.

Kľúčové slová: kánonické právo, manželstvo, neschopnosť dať manželský súhlas, poruchy príjmu potravy

Abstract: The bachelor's thesis deals with eating disorders as a possible cause of marital nullity in canon law. Its aim is to analyse to what extent anorexia nervosa and bulimia nervosa may affect a person's capacity to give valid matrimonial consent under Canon 1095 of the Code of Canon Law (CIC) and Canon 818 of the Code of Canons of the Eastern Churches (CCEO). The thesis focuses on the essential properties of marriage, the psychological grounds for nullity, and their legal basis. The practical part includes a guided interview with a judge of the Archdiocesan Tribunal, providing deeper insight into the researched topic.

Keywords: canon law, marriage, inability to give marital consent, eating disorders

2. Sviatosť posvätného stavu iba pre mužov – teologické a kánonickoprávne zdôvodnenie
The Sacrament of Holy Orders Reserved to Men Only – Theological and Canonical Justification

Študent: Jakub Štefunko

Abstrakt: Bakalárska práca sa zaoberá teologickými a kánonickoprávnymi dôvodmi, pre ktoré Katolícka cirkev udeľuje sviatosť posvätného stavu výlučne mužom. Úvod práce je postavený na teologickom základe, kde sa vysvetľuje sviatostná povaha kňazstva a jeho reprezentatívny rozmer „in persona Christi". Následne sa práca venuje historickému vývoju postavenia ženy v Cirkvi a kánonickému rámcu vysviacky, so zameraním na kánon 1024 Kódexu kánonického práva z roku 1983. Analýze podliehajú aj hlavné dokumenty Magistéria, ako Inter Insigniores (1976) a Ordinatio Sacerdotalis (1994), ktoré objasňujú záväznosť učenia o nemožnosti kňazskej vysviacky žien. V závere sa pozornosť venuje súčasným diskusiám o diakonáte žien a možnostiam ich účasti na laických a pastoračných službách v Cirkvi. Práca uzatvára, že nemožnosť vysviacky žien nevyplýva z nerovnosti, ale z teologickej symboliky sviatosti kňazstva.

Kľúčové slová: katolícka teológia, kánonické právo, sanktifikačné kánonické právo, sviatosť posvätného stavu

Abstract: The bachelor's thesis examines the theological and canonical reasons why the Catholic Church confers the sacrament of Holy Orders exclusively upon men. The introduction of the thesis is founded on a theological framework that explains the sacramental nature of the priesthood and its representative dimension *in persona Christi*. The work then addresses the historical development of the status of women in the Church and the canonical framework of ordination, with particular emphasis on Canon 1024 of the 1983 Code of Canon Law. It also analyzes the principal Magisterial documents — *Inter Insigniores* (1976) and *Ordinatio Sacerdotalis* (1994) — which clarify the binding character of the Church's teaching on the impossibility of priestly ordination for women. In its conclusion, the thesis focuses on contemporary discussions concerning the female diaconate and the possibilities for women's participation in lay and pastoral ministries within the Church. The work concludes that the impossibility of ordaining women does not arise from inequality but from the theological symbolism inherent in the sacrament of Holy Orders.

Keywords: Catholic Theology, Canon Law, Canon Law of Sanctification, Sacrament of Holy Orders

3. Spovedné tajomstvo a jeho absolútna povaha v kánonickom práve
The seal of confession and its absolute nature in canon law

Študent: Veronika Jochimová

Abstrakt: Bakalárska práca sa zameriava na inštitút spovedného tajomstva (*Sigillum Sacramentale*), pričom vymedzuje jeho pojem, podstatu a historicko-teologicko-právny pôvod. Hlavným cieľom práce je analýza kánonického rámca tohto inštitútu s dôrazom na interpretáciu Kódexu kánonického práva (CIC 1983), najmä kánonov 983 a 984. Práca podrobne určuje okruh subjektov, pre ktoré je spovedné tajomstvo záväzné (spovedník, tlmočník, iné osoby), a špecifikuje rozsah ich povinností. Následne vykladá a zdôvodňuje absolútnu a neodvolateľnú povahu tejto povinnosti mlčanlivosti, pri

ktorej neexistujú žiadne výnimky. Záverečná časť práce sa venuje vymedzeniu priameho a nepriameho porušenia tajomstva a komplexnému preskúmaniu a zhodnoteniu príslušných kánonickoprávnych sankcií. Zistenia poskytujú ucelený pohľad na postavenie spovedného tajomstva v cirkevnej náuke a jeho neodňateľný význam pre sviatosť pokánia.

Kľúčové slová: kánonické právo, sviatosť pokánia, spovedné tajomstvo, Sigillum Sacramentale, kánonické sankcie

Abstract: The bachelor's thesis focuses on the institution of the seal of confession (*Sigillum Sacramentale*), defining its concept, nature, and historical–theological–legal origins. The primary objective of the thesis is to analyze the canonical framework governing this institution, with particular emphasis on the interpretation of the *Code of Canon Law* (CIC 1983), especially canons 983 and 984. The thesis specifies in detail the range of persons bound by the seal of confession (the confessor, interpreter, and other individuals) and delineates the extent of their obligations. It subsequently explains and justifies the absolute and irrevocable nature of this obligation of secrecy, under which no exceptions are admitted. The final part of the work addresses the distinction between direct and indirect violations of the seal and provides a comprehensive examination and assessment of the corresponding canonical sanctions. The findings offer an integrated perspective on the position of the sacramental seal within Church doctrine and its inalienable significance for the Sacrament of Penance.

Keywords: Canon Law, Sacrament of Penance, Seal of Confession, Sigillum Sacramentale, Canonical Sanctions

****

doc. ThLic. Mgr. Damián Němec, dr.

- *Diplomová práca*

1. **Porovnanie návrhov konkordátnych zmlúv s Českou republikou z rokov 2002 a 2024 s základnou zmluvou so Slovenskou republikou**
   Comparison of the 2002 and 2024 Draft Concordat Agreements with the Czech Republic with the Basic Agreement with the Slovak Republic

Abstrakt:
K uzavretiu Základnej zmluvy so Slovenskou republikou v roku 2000 a k podpisu návrhu konkordátnej zmluvy s Českou republikou v roku 2002, ktorá ale nebola ratifikovaná, došlo prakticky v rovnakom čase. K podpisu nového návrhu konkordátnej zmluvy s Českou republikou koncom roka 2024 však došlo po značnom časovom odstupe viac ako 20 rokov. Preto je zaujímavé a užitočné preskúmať, ako sa tieto tri texty konkordátnych zmlúv navzájom líšia a v čom sa zhodujú, čo má súvis s nábožensko-politickou situáciou oboch skúmaných štátov v danom časovom období.

Kľúčové slová:
Náboženská sloboda, Svätý stolec, Slovenská republika, Česká republika, konkordátne zmluvy.

Abstract:
The conclusion of the Basic Agreement with the Slovak Republic in 2000 and the signing of the draft concordat agreement with the Czech Republic in 2002, which however was not ratified, occurred practically in the same time period. However, the signing of the new draft concordat agreement with the Czech Republic at the end of 2024 took place after a considerable period of more than 20 years. Therefore, it is interesting and useful to examine how the three texts of the concordat agreements differ from each other and in what ways they coincide, which is linked to the religious-political situation of the two states under study in the time period in question.

Kew words:
Religious freedom, Holy See, Slovak Republic, Czech Republic, concordat agreements.